

Д. Коцева, М. Мишевска, В. Јорданова, В. Калајлиева, Д. Тошев

НЕКОИ МИКРОЕЛЕМЕНТИ ВО ТУТУНОТ ТИП „ЈАКА“

Резултатите покажуваат дека елементите: бакар, кобалт, цинк и манган се присутни микроколичински во тутунот тип „ЈАКА“. Исклучок прави цинкот кој во инсерцијата подбира не го најдовме.

УВОД

Испитани се спектрофотометриски микроколичините на бакарот, кобалтот, цинкот и мангант во шесте инсерции на тутунот тип „ЈАКА“, ферментиран од 1968 год. со успел квалитет, од почва делубијална. Пробите се добиени од Тутуновиот институт во Прилеп.

Експериментален дел и резултати

При работата се употребувани хемикалии со чистота р.а. или специјални за анализа на микроколичини, редестилирани органски реагенси и редестилирана вода. Анализите се изведувани во садови од резистентен матерјал: платина, руѓех стакло, квартцно стакло, глазиран порцулан, пластична маса и сл.

Мерењата се вршени со спектрофотометар UNICAM SP 600

Бакар. Се ползуваше Piper's модификацијата (1942) на методите од Silvester и Lampitt (1935)^{1,2} со таа разлика што од испелта не беше одстрагнат SiO_2 , затова што испитувањата покажаа дека тој не влијае на количините на бакарот.

Од добиените вредности за екстинција на испитуваните системи според стандардниот диаграм се добиени резултатите дадени во табела бр. 1.

Табела бр. I

Инсерции	врв	водбрв	гор. средни	прави средни	надподбир	подбир
Cu мг./кг.	11	22	24	26	16	18

Кобалт. Работено е по методата на Morston и Dewey^{1,3} со известни измени⁴. Од добиените вредности за екстинција на испитуваните системи според стандардниот диаграм се добиени резултатите дадени во табела бр.2.

Табела бр. 2

Инсерции	подврв	гор. средни	прави средни	надподбир	подбир
Со мг/кг.	0,4	0,3	1,32	0,9	1,2

Цинк. Се ползуваше модифицираната метода на Cowling и Miller⁵. Од добиените вредности за екстинција на испитуваните системи според стандардниот диаграм се добиени резултатите дадени во табела бр. 3.

Табела бр. 3

Инсерција	одвага г.	ваг. жарење %	пепел %	Zn, мг./кг
врв	5	89,71	10,29	110,5
подврв	5	89,43	10,57	55
горни средни	5	88,84	11,16	51
долни средни	5	75,94	24,06	60
надподбир	5	75,99	24,61	37,6
подбир	5	76,13	23,87	0,0

Манган. За определување на мanganот се ползуваше модифицираната метода на Coleman и Gilbert⁶. Од добиените вредности за екстинција на испитуваните системи според стандардниот диаграм се добиени резултатите дадени во табела бр. 4.

Табела бр. 4

Инсерција	одвага г.	заг. жарење %	пепел %	Mn, мг./кг.
врв	3	89,71	10,29	120
подврв	3	89,55	10,45	105
горни средни	3	89,07	10,93	117
долни средни	3	76,15	23,85	161,6
надподбир	3	76,19	23,81	135
подбир	3	76,51	23,49	140

RÉSUME

Les recherches montrent que les éléments: cuprum, cobaltum, zincum et managanum sont présents dans les mikro quantités du tabac du type „JAKA“. L'exception fait zincum que nous n'avons pas trouvé dans la plus basse insertion.

LITERATURA

1. K. Pach and M. V. Tracey: Modern Methods of Plant Analysis, vol. I p. 491, 493
2. Piper C. S. and R. S. Beckwith: J. Soc Chem. Ind. 67, 374, 1948
3. Morston H. R. and Dewey D. W.: Austr. J. Exp. Biol. and Med. Sci. 18, 343, 1940
4. Шарло Г.; Методы аналитической химии, Ленинград 1966, стр. 677
5. Cowling H. and Miler E.: Ind. Eng. Chem. (Anal. Ed.) 13, 145 (1941)
6. Coleman D. R. K. and F. C. Gilbert: Analyst 64, 726 (1939)